

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/136/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011126
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3123011126.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci proti odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v Žiline, trvale bytom mesto Žilina, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom na neverejnom zasadnutí dňa 13.12.2023 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 10.10.2023, sp. zn. 75Pp/14/2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť prokurátora zamietla, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 10.10.2023, sp. zn. 75Pp/14/2023 bolo rozhodnuté nasledovne:

„I. Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 415 odsek 1 Trestného poriadku sa odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX, podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/11/2017 zo dňa 13.04.2017, právoplatným dňa 13.04.2017, v spojení s uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/11/2017 zo dňa 03.06.2021, právoplatným dňa 17.07.2021.

II. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona sa odsúdenému určuje skúšobná doba v trvaní 3 (tri) roky a súčasne sa nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 3 (tri) roky a zároveň sa odsúdenému ukladajú na čas probačného dohľadu povinnosti a obmedzenia, a to:

- podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zákona zákaz požívania omamných a návykových látok,
- podľa § 51 ods. 2, ods. 4 Tr. zákona príkaz podrobiť sa na vyzvanie súdu (vrátane probačného a mediačného úradníka) alebo príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky skúške na zistenie prítomnosti omamných a návykových látok za účelom kontroly dodržiavania zákazu požívať omamné a návykové látky,
- podľa § 51 odsek 4 písmeno k) Tr. zákona príkaz zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.“

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal prokurátor sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia.

Prokurátor podanú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil. V úvode odôvodnenia poukázal na obsah výrokovej časti napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol nasledovné:

“S rozhodnutím súdu sa prokuratúra nestotožňuje z nasledovných dôvodov. Na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje okrem splnenia formálnych podmienok aj splnenie materiálnych podmienok, ktoré odsúdený nespĺňa. Menovaný v minulosti bol 4 krát opakovane odsúdený. Odsúdenému už v minulosti bola poskytnutá možnosť a priestor k tomu, aby preukázal nápravu, snahu o vedenie riadneho života a o prehodnotenie postojov v doterajšom spôsobe života, pričom dôveru ktorú mu súd v minulosti pri podmienkovom odsúdení poskytol nevyužil, nesplnil tieto očakávania a dopustil sa ďalšej trestnej činnosti.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplýva, že k trestnej činnosti má čiastočne kritický postoj. Svoje konanie obhajuje tým, že bol pod vplyvom návykových látok a nemal vedomosť o veku poškodenej. Program zaobchádzania plní s výnimkou bodu edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti. Resocializačná prognóza je vyhodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy. Vzhľadom na uvedené ústav konštatoval, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienkové prepustenie.

Odsúdený doposiaľ nezískal žiadnu odmenu, čo vzhľadom na dĺžku vykonaného trestu je potrebné hodnotiť negatívne. Vzhľadom k uvedenému teda vôbec nie sú naplnené materiálne podmienky na podmienkové prepustenie.

Podmienkové prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený i na slobode povedie riadny život, a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho chovania odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienkovom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Táto prognóza musí vyplývať zo zhodnotenia chovania sa odsúdeného počas výkonu trestu a čiastočne i pred jeho výkonom (predchádzajúce odsúdenia).

Zmysel podmienkového prepustenia nespočíva iba tom, že odsúdený bude za dobré správanie, resp. za vzorné plnenie si pracovných povinností počas výkonu trestu odňatia slobody automaticky prepustený na slobodu po splnení formálnej podmienky stanovenej zákonom, teda po uplynutí zákonom ustanovenej doby výkonu trestu odňatia slobody, a to bez prihliadnutia k účelu trestu. Podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu, ako i ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a svojim správaním sa viac nedostane do kolízie so zákonom, čo však vzhľadom k predchádzajúcej kriminálnej minulosti odsúdeného a ústavom prezumovanej nepriaznivej resocializačnej prognózy, nie je možné očakávať.

Na základe vyššie uvedených skutočností Krajskému súdu Trenčín ako súdu príslušnému rozhodnúť o sťažnosti n a v r h u j e m aby uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 75PP/14/2023 zo dňa 10.10.2023 podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil a rozhodol vo veci sám zamietnutím návrhu odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.“

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienkovo prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienčné prepustenie každého odsúdeného krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienčne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu.

Pokiaľ ide o splnenie materiálnej zákonnej podmienky spočívajúcej v preukázaní polepšenia sa odsúdeného, krajský súd zdôrazňuje, že okresný súd v napadnutom uznesení poukázal na zistené skutočnosti, ktoré ho viedli k záveru o splnení uvedenej zákonnej podmienky pre podmienčné prepustenie. Medzi rozhodné skutočnosti, o ktoré okresný súd oprel svoje rozhodnutie, patrí zistenie, že správanie odsúdeného, ktorý je po prvýkrát vo výkone trestu, a to v minimálnom stupni stráženia, je pozitívne hodnotené bez disciplinárneho trestu. Hoci má odsúdený evidovaný jeden disciplinárny priestupok, jednalo sa len o nepatrné previnenie, ktoré nevedlo k uloženiu disciplinárneho trestu, pričom

ďalšieho konania v rozpore s ústavným poriadkom sa odsúdený už nedopustil. Z týchto dôvodov sa krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, podľa ktorého v správaní odsúdeného vo výkone trestu došlo k zlepšeniu, čoho prejavom bolo udelenie disciplinárnej odmeny. Z hodnotenia ústavu pritom nevyplývalo, že by sa jednalo o účelové konanie odsúdeného, ktorého cieľom malo byť navodenie dojmu o plnení podmienok pre podmienené prepustenie. Preto podľa názoru krajského súdu je dôvodný záver okresného súdu, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zákona.

Pokiaľ ide o splnenie zákonnej podmienky možného očakávania, že odsúdený v budúcnosti bude viesť riadny život v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona, aj túto okresný súd vyhodnotil správne. Krajský súd konštatuje, že hoci má odsúdený v odpise z registra trestov evidovaných celkovo 4 záznamy, až na aktuálne vykonávaný trest odňatia slobody v ostatných prípadoch došlo k ich zahľadaniu, z ktorého dôvodu sa nestotožnil s hodnotením ústavu o vysokom riziku recidívy u odsúdeného. S ohľadom na uvedené skutočnosti dospel krajský súd k záveru, že okresný súd sa zaoberať skutočnosťami svedčiacimi tak v prospech ako aj v neprospech odsúdeného, na rozdiel od prokurátora, ktorý poukázal len na negatívne poznatky súvisiace s osobou odsúdeného. Okresný súd súčasne zrozumiteľne vysvetlil prečo ho tieto skutočnosti nevedli k záveru o nemožnosti očakávať od odsúdeného, že v budúcnosti povedie riadny život, navyše ak bolo u odsúdeného konštatované polepšenie pod vplyvom aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že na odsúdeného pred spáchaním trestného činu, pre ktorý je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, nebolo pôsobené výkonom nepodmieneného trestu odňatia slobody.

V súvislosti s prokurátorom namietanou recidívou odsúdeného krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nakoľko má odsúdený všetky odsúdenia z minulosti, až na aktuálne vykonávaný trest, zahľadené, nemožno na ne pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie prihliadať. Pokiaľ ide o prokurátorom namietaný čiastočne kritický postoj odsúdeného k trestnej činnosti, krajský súd poukazuje na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa priznáva k trestnému činu. Uvedená skutočnosť preto vylučuje záver o nekritickom postoji odsúdeného k trestnej činnosti.

S poukazom na výchovný účel trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., a na okresným súdom správne preukázané polepšenia sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu, tak možno rozumne predpokladať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny spôsob života. K dosiahnutiu tohto cieľa má dopomôcť aj skúšobná doba uložená v primeranej dĺžke za súčasného nariadenia probačného dohľadu spojeného s primeranými obmedzeniami a povinnosťami, ktoré podľa názoru krajského súdu budú efektívne spolupôbiť v záujme vedenia riadneho života odsúdeným po podmienenom prepustení.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.